

SYMPOZJUM NAUKOWE POŚWIĘCONE OSOBIE
BŁ. STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO, PRYMASA POLSKI
(Konin, Szkoła Podstawowa Towarzystwa Salezjańskiego, 22 listopada 2021 r.)

W dniu 24 listopada 2021 roku w Szkole Podstawowej Towarzystwa Salezjańskiego (dalej: SPTS) im. św. Dominika Savio w Koninie przy współudziale Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie, Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy oraz Redakcji „Rocznika Polonia Maior Orientalis” odbyło się *Symposium naukowe poświęcone osobie bł. Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski*. Wprowadzeniem do tego spotkania naukowego był występ artystyczny uczniów SPTS w Koninie pod kierownictwem mgr Iwony Lewandowskiej. W dalszej kolejności do tematyki spotkania naukowego wprowadził prof. UAM dr hab. Piotr Gołdyn oraz ks. dr Mirosław Wierzbiński, dyrektor SPTS w Koninie. W części merytorycznej natomiast zostały poruszone następujące tematy: *Prymas Stefan Wyszyński jako lider Kościoła w Polsce* (dr hab. Rafał Łatka, pracownik Instytutu Pamięci Narodowej IPN [dalej: IPN]); *Prymas Tysiąclecia w okresie milenijnym w Wielkopolsce* (prof. UAM dr hab. Konrad Białecki, pracownik IPN) oraz *Zarys duchowości Prymasa Tysiąclecia kard. Stefana Wyszyńskiego* (ks. dr Władysław Piechota).

W symposium uczestniczyli nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni Szkoły Salezjańskiej w Koninie, przedstawiciele Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie nad Wartą, a także inne osoby zainteresowane jego tematyką.

Pierwszy prelegent dr hab. Rafał Łatka, polski historyk i politolog, doktor habilitowany nauk humanistycznych, doktor nauk społecznych, pracownik naukowy Biura Badań Historycznych IPN w wykładzie zatytułowanym *Prymas Stefan Wyszyński jako lider Kościoła w Polsce* zaprezentował Prymasa Tysiąclecia jako osobę, która dzięki umiejętności nawiązywania perfekcyjnych relacji interpersonalnych odegrała znaczącą funkcję w Kościele katolickim w Polsce na przełomie pierwszej i drugiej połowy XX wieku. Bł. Stefan Wyszyński przeprowadził Polaków przez tak zwane „morze czerwone” systemu dyktatury komunistycznej, której celem była desakralizacja społeczeństwa. Warunkami sprzyjającymi w realizacji tego ważnego zadania propagowanego przez Prymasa Tysiąclecia było wychowanie w domach rodzinnych opierające się wartościami religijnymi, patriotycznymi i narodowymi. Prelegent zaprezentował bł. Prymasa Polski jako *quasi* legata papieskiego, który jako najmłodszy biskup przynależący do Konferencji Episkopatu Polski był łącznikiem między Stolicą Apostolską a Kościołem w Polsce. Początkowo nie cieszył się zrozumieniem i akceptacją innych hierarchów, jednak po uwięzieniu – jak zaznaczył prelegent – zyskał wielki autorytet. Był bardzo odważny, gdyż nie obawiał się podejmować pertraktacji z władzami państwowymi. W odpowiedzi na wydanie przez nie dekretu o mianowaniu hierarchów kościelnych stanowczo dał wyraz dezaprobaty, wypowiadając znamienne słowa: *Non possumus* (tł. własne: *Nie możemy*).

Drugi prelegent, prof. UAM dr hab. Konrad Białecki, polski historyk, doktor habilitowany nauk humanistycznych oraz pracownik IPN, w swoim referacie zatytułowanym: *Prymas Tysiąclecia w okresie milenijnym w Wielkopolsce* w pierwszej kolejności zaprezentował znaczące osoby duchowne, które wywarły duży wpływ na przyszłe zasługi kardynała Wyszyńskiego nie tylko dla Kościoła w Wielkopolsce, ale również dla Kościoła w Polsce. Pierwszą z nich był poprzednik Prymasa Tysiąclecia na stanowisku prymasa Polski, August kardynał Hlond SDB, który według prelegenta często w swoim nauczaniu zwracał uwagę na nieuchronną potrzebę odnowy życia religijnego. Kard. Stefan Wyszyński w późniejszym czasie wiernie realizował ten program duchowej naprawy sfery duchowej społeczeństwa polskiego. Drugą z nich był arcybiskup Antoni Baraniak SDB, sekretarz prymasa Hlonda, który na jego polecenie redagował list polecający do ówczesnego papieża z prośbą o ustanowienie biskupa Stefana Wyszyńskiego kolejnym prymasem Polski. W dalszej kolejności prelegent zgodnie z wcześniej zaproponowanym przez organizatorów tematem wyliczył miejscowości Wielkopolski, w których Prymas Tysiąclecia był fizycznie obecny wraz ze swoim nauczaniem w czasie swojej posługi prymasowsko-pasterskiej. Były to: Gniezno, gdzie urzędował i rezydował, ale również gdzie odbywały się na skalę ogólnopolską uroczystości milenijne; Poznań (gdzie miała miejsce peregrynacja kopii Obrazu Jasnogórskiego; Kalisz (sanktuarium św. Józefa); parafie diecezji włocławskiej obejmujące w swej strukturze lokalizacyjnej tereny ziemi konińskiej; Licheń (koronacja

obrazu Matki Bożej Licheńskiej w roku 1967; Skalmierzyce (1964); Golina (1970); Kawnice (koronacja obrazu Matki Bożej Pocieszenia w 1974 roku). Kilka razy w referacie wybrzmiało stwierdzenie, że Prymas Tysiąclecia dzięki podejmowanym inicjatywom pastoralnym, a do takich należała na skalę ogólnopolską peregrynacja kopii wizerunku Matki Bożej Jasnogórskiej, przyczyniał się do rewitalizacji religijności narodu polskiego. W końcowej wypowiedzi prelegent podkreślił opatrnościową osobowość Stefana Kardynała Wyszyńskiego, która miała istotne znaczenia nie tylko dla Wielkopolski, ale również dla całej Polski, co wybrzmiało już w referacie prof. Rafała Łatki.

Trzeci i ostatni prelegent ks. dr Władysław Piechota, emerytowany kapłan diecezji wrocławskiej, zaprezentował swoje przedłożenie na następujący temat: *Zarys duchowości Prymasa Tysiąclecia kard. Stefana Wyszyńskiego*. Tytułem wprowadzenia referujący zaprezentował desygnat znaczeniowy duchowości chrześcijańskiej. W dalszej kolejności ks. dr Władysław Piechota ukazywał Prymasa Tysiąclecia jako duchowego przewodnika narodu polskiego, który dzięki niemu był prowadzony przez trzydzieści trzy lata po ścieżkach wiary. On doskonale rozumiał charakter teleologiczny duchowości katolickiej. Stąd towarzyszył swoim rodakom na drodze prowadzącej do świętości. Prelegent, posiłkując się stwierdzeniem Dietricha von Hildebranda – niemieckiego filozofa i teologa, określił Prymasa Tysiąclecia jako nie tylko tego, który był osobą, ale był przede wszystkim osobowością, co nie jest bez znaczenia. Przekładało się to między innymi na posiadanie nadprzyrodzonej mocy poznawczej, afirmacji osoby ludzkiej, mocnej siły witalnej i umiejętności łączności życia doczesnego ze światem wyższych duchowych wartości. Książd ks. dr Władysław Piechota w dalszej części swojego referatu zaprezentował charakterystyczny dla Stefana Kardynała Wyszyńskiego maryjny wymiar jego duchowości. On wszystko całkowicie zawierzył Maryi, Matce Jezusa Chrystusa: swoje życie, swoją misję i posłannictwo. Wzorując się na Niej – na co zwrócił uwagę prelegent – oddał się Bogu Wszchemocnemu. Prymas Tysiąclecia zdawał sobie sprawę, że podobnie jak dziecko potrzebuje matki, tak wspólnota Kościoła również bez niej nie jest w stanie egzystować i rozwijać się. W czasie swojego uwięzienia dojrzał do bycia całkowicie wiernym pasterzem. Oddał się całkowicie do dyspozycji Bogu przez ręce Matki Bożej. Prelegent zakończył swoje wystąpienie zaprezentowaniem zdrowego patriotyzmu Stefana kardynała Wyszyńskiego. On po Bogu kochał swoją Ojczyznę, co w sposób praktyczny przekładało się na afirmację tych wszystkich rzeczywistości, które stanowiły Polskę. Swoją posługę Prymasa Polski rozumiał jako służbę Ojczyźnie, która była dla niego zadaniem, które, podobnie jak posłannictwo soteriologiczne Jezusa Chrystusa, wiązało się nierozdzielnie z trudem, cierpieniem i ofiarą dla dobra Kościoła Świętego.

Po wygłoszonych referatach uczestnicy mogli uzyskać odpowiedzi od prelegentów na nurtujące pytania dotyczące osoby bł. kard. Stefana Wyszyńskiego. Po zakończonym sympozjum na jego uczestników czekał drobny poczęstunek. Sympozjum poświęcone osobie bł. Prymasa Tysiąclecia może być zachętą dla innych ośrodków naukowych do organizowania podobnych spotkań naukowych, które mogą być doskonałą okazją do odkrywania na nowo przesłania duchowości tego wielkiego człowieka nie tylko dla Polaków, ale również dla całego świata.

ks. dr hab. Radosław Błaszczuk SDB
WSD TS, Łąd nad Wartą